

[Udenrigsministeren.]

her nævne et andet vigtigt besøg, nemlig at Sovjetunionens præsident, Podgornyj, agter at besøge Hanoi i oktober. Jeg skal ikke drage nogen endelig konklusion, men blot sige, at begge disse besøg naturligvis må indgå i vurderingen af Vietnamsituationen.

Lad mig føje en ting til det billede, jeg her har givet. Den 18. marts vedtog folketinget en dagsorden, hvori regeringen opfordredes til at undersøge, hvilke realistiske muligheder der måtte være for i samarbejde med andre interesserede lande at tage initiativ til at styrke bestræbelserne for at tilvejebringe en fredelig løsning på konflikten i Vietnam. Siden har jeg såvel i drøftelser med mine nordiske kolleger som i forhandlinger med en række andre udenrigsministre, både fra øst og fra vest, rejst dette spørgsmål. Men, som jeg også har refereret det i det udenrigspolitiske nævn, har resultatet til min store beklagelse hver gang været, at det måtte erkendes, at der ikke fandtes realistiske muligheder for et fredsinitiativ.

Min opfattelse må herefter være, at der, siden vi sidst drøftede spørgsmålet her i salen den 18. marts i år, ikke er sket noget, der kan medføre en ændring i den opfattelse, at tiden endnu ikke er inde til at etablere diplomatisk forbindelse med Hanoi.

Som jeg sagde den 18. marts: Nordvietnam har alle en stats kendetegn, og Danmark benægter ikke denne stats eksistens. Der ligger heri, at der ikke kan være tvivl om, at Danmark stiltiende har ydet Nordvietnam en faktisk anerkendelse. Vi drøfter således ikke, som det allerede var klart den 18. marts, et anerkendelsesspørgsmål. Vi drøfter et problem om optagelse af diplomatisk forbindelse med en stat, til hvilken vi ikke har nogen ambassadør akkrediteret, men med hvilken vi ved flere lejligheder på forskellig måde har haft og stadig har en faktisk forbindelse.

Når dette spørgsmål ifølge nogles opfattelse har en sådan aktualitet, skyldes det klart nok ikke specifikke danske interesser, de være sig af økonomisk eller anden art. Det hænger sammen med hele holdningen til konflikten og en dansk medleven i den uhyggelige og ødelæggende krig, som nu i mange år har hærget i Indokina. Det er regeringens og den danske befolknings mål at bidrage til fred i dette område, og vi

finder, at denne fred kun kan nås ved en forhandlingsløsning.

Oppositionen er af den anskuelse, at vi kan bidrage til fred ved at akkreditere en dansk ambassadør til Hanoi. Jeg finder ikke, at dette på nogen måde er sandsynliggjort. Efter mit skøn ville det være både urigtigt og uhensigtsmæssigt at udtrykke politiske holdninger gennem oprettelsen af diplomatiske repræsentationer. Vore diplomatiske forbindelser skal tjene praktiske formål, det vil sige varetage interesser starterne imellem uden hensyn til, om vi sympatiserer med eller er i modsætning til disse staters politik og forhold i øvrigt.

Som jeg allerede gav udtryk for det den 18. marts, er det min opfattelse, at den brede enighed, der eksisterer her i landet om, at krigen i Vietnam bør bringes til ophør gennem en forhandlingsløsning, ikke bør lægges for dagen ved optagelse af diplomatisk forbindelse med Hanoi, men derved, at den danske holdning gøres klar over for de stridende parter. Dette har vi gjort ved talrige lejligheder på mange måder. Jeg har selv direkte fremført vore synspunkter over for skiftende amerikanske udenrigsministre og andre regeringsmedlemmer, og vi har gjort vor stilling klar ved redegørelser her i tinget.

Det er en selvfølge, at regeringen fortsat vil søge med alle de midler, der står til dens rådighed, at fremme en forhandlingsløsning i Vietnam.

Poul Schlüter: Først vil jeg gerne sige, at den svartale, udenrigsministeren netop har holdt, kan jeg ganske tilslutte mig. Det gælder også udenrigsministerens understregning af, hvor vigtigt det er, at vi i dansk politik søger at fastholde enighed om de flest mulige udenrigspolitiske problemer, og det gælder også udenrigsministerens bedømmelse af, at det trods alt er lykkedes i et vidt omfang.

Hver af de efterhånden mange gange, et forslag om optagelse af diplomatisk forbindelse mellem Danmark og Nordvietnam siden sidste valg har været til behandling her i folketinget, har jeg tænkt over, hvorfor mon socialdemokratiet lagde så megen vægt på denne sag. Når man nu husker, at denne sag aldrig var på dagsordenen før den 2. februar 1968, medens socialdemokratiet